

SZÉPIRODALMI

és

tudományterjesztő

HETILAP,

✻

Felelős szerkesztő:

MEZŐFI VILMOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, VII., Garay-utca 32. sz.

a hová a megrendelések intézendők.

Tartalom:

Mirabeau. (Ifj. Abrányi Kornél.) — A munka. — Egy farfangos tolvaj. — Magdolna (Zempléni Arpád). — Az anya keserve. — Én lopok, te lopsz, ő lop. (Abet Adám.) — Nemzetgazdasági igazságok. — Szellemszirikák. — Világkrónika. — Szerkesztői üzenetek. — Verstalány.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Előfizetési ára negyedévre 1.20 kr., félévre 2.40 kr.

Megjelenik minden vasárnap.

A tisztelt gyűjtők szives türelmét kérjük. A gyűjtésért emlékbe járó könyveket új esztendőre kapják meg. A késés nyomdai akadály miatt történik. Miért is elnézésüket kérjük. Addig is újabb gyűjtéseket örömmel látunk.

*

Az új esztendőre kiosztásra kerülő négy színben nyomott gyönyörű szabadságkép bekeretezéséről annyiban gondoskodni fogunk, hogy egy vállalkozóval megállapodásra jutunk, aki a keretezést minden egyes előfizetőnek költségén **olcsón** elvégezze. A jutalomkép ára keret nélkül Budapesten 20 kr., vidéken 25 kr. A képek erős tokban lesznek szétküldve, hogy kár ne essék bennük.

*

Új előfizetőink is megkapják új esztendőre a jutalomképet, ugyiszintén Bebel Ágostonnak világhírű művét „A nő a múltban, jelenben és a jövőben,” Budapesten 25 és vidéken 35 kr. ráfizetés mellett.

*

A „**Titkos Bűnők**” című regényünk megelőző füzetei kaphatók, azokra tehát új megrendelőket szívesen fogadunk. Kérjük lapunk barátait, hogy kövessenek el mindent a „**Népolvasótár**” terjesztése érdekében. Eddig is bebizonyítottuk, hogy ígéretünk nem volt üres szó, hogy minél több olvasónk akad, annál tartalmasabb és csinosabb lesz a „**Népolvasótár**”. A jövőben sem szününk meg ez irányban haladni.

*

Minden népbarátnak, de különösen a munkásembereknek erkölcsi kötelességük terjeszteni a „**Népolvasótár**”-t, a mely kiszoritja a szívet, lelket mérgező rémregény, ponyvairódmalmat.

NÉPOLVASÓTÁR

33. szám.

Budapest, 1897. december 12.

I. évfolyam

Szerkeszti és kiadja MEZŐFI VILMOS.

⊗ Szerkesztőség és kiadóhivatal Garai-utca 32.

Mirabeau.*)

*Párizsban, az uri kaszinóban
Mulattak a francia főnemesek;
Tobzódva minden földi jóban,
A gazdaság s a pénz volt szóban,
S hogy ki a több, ki a kevesebb?
S mikor javában folyt a szó
Belépett közjük gróf Mirabeau.*

*Észre se vették, föl se vették,
Csak egymás tréfáit nevették;
S mikor a dicsekvésből mind kifogytak,
S már senkise mondhatott nagyobbat,
Áttértek, — ugyan mi másra?
Mint a nagyuri fogadásra.*

*Az egyik szólt: „Ki teszi meg,
Hogy üres zsebbel egész Párizs
Legszebb gyémántit veszi meg?”*

*— „Megteszi nálam a titkár is! —
Ez semmi! — De én fogadok,
Hogy hír nélkül elutazok,
S ha nem jövök meg egy esztendeig,
Palotáimban észre sem veszik;
Estélyre, bábra mind jöhet a vendég.
Csak épp úgy mintha itthon lennék,“*

*) Olvasd: Mirabo. A mult század nagy francia forradalmában nagy szerepet játszott. A párisi nép életében bálványozta. Halála után azonban kitünt, hogy a szabadságnak nem volt igaz barátja, mert megakartá menteni a királyságot.

— „Mi ez? — így szól, s nagyot kaczag,
A legbüszkébb s leggazdagabb, —
Én arra fogadok, hogy leírva
Nevemet egy darab papírra,
Föléje ezt: egy millió arany!
És holnapig mind egy csomóba van!”

Ezt halva több szó nem esett;
Sok herczeg álla leesett.
De hirtelen, mintegy jelszóra,
(Mint nagyuraknál már szokás,
Hogy legyen a guny tárgya — más!)
Rápillantottak Mirabeaura.
„No pajtás! mondd csak hát neked
Mennyit hozhatna a neved?”

S a gunyos ajkak már szélesre nyíltak; —
De nézd! az arcok mily hosszúra nyúltak!
Mert Mirabeau felel:

„Az én nevemre holnapig ha kell
Egy millió — ember jön ide el!”

Ifj. Ábrányi Kornél.

A munka.

„Az ember tevékenykedésre született;“ mondá a neves római szónok, Cicero, de minő tevékenységet végez ma az emberiség nagyobb része? Tevékenységet, mely egyáltalán nem a „munka“ fogalma alá esik, mert hogy Cicero tevékenység“, alatt a „munka“ fogalmait értette, azt bővebben megmagyarázni fölösleges. Jelenleg csak egy népréteg létezik, a melyre a biblia szavai: „Verejtékeddel keresd napi kenyeredet“ teljesen alkalmazhatók s ez a proletáriátus.

„A munka nemesíti az embert“, mondja továbbá egy magyar közmondás. E közmondás értelme szerint tehát, — mellesleg megjegyzem, hogy e közmondás nem a szorgalmas méhek módjára, a bűzös levegővel telített gyárakban dolgozóktól, hanem a kényelmes berendezett szoba, kényelmes kanapéján heverő és az édes semmittevéssel foglalkozóktól ered, — a munkások, akik dolgoznak, nemesek, akik nem dolgoznak, azok nemtelenek.

A többi, a munkára és a munkásra vonatkozó példabeszédek közt nem a legutolsó az sem, amely azt tartja, hogy „a munka áldást hoz“. No, kedves olvasóm, kérek szépen, tekints be csak

egy kicsit a gyárakba, ezekbe a modern börtönökbe; tekints be a bányákba, ezekbe a modern*) sirművekbe s meg fogsz győződni saját szemekkel, hogy a munka — legalább a mai formájában — a munkásra nem áldás, hanem átok

Teljesen igaz, hogy munka nélkül nincs élet, de ma azt látjuk, hogy a megerőltető munka és az ebből származó csekély bér, a munkás életét tönkre teszik.

Fejtegetésemnek tulajdonképp csak az a célja, hogy kimutassam, hogy miképp dolgozik a munkás s miképp dolgoznak azok, kiknek „kedvez a sors“.

Kora reggeltől késő estig dolgozik, tevékenykedik a munkás, hogy övéi részére kenyeret teremtsen elő. Munkaereje eladásával rabszolgájává lesz a tőkének s mégis a munkás élete gond és nyomor.

Nemcsak testi erejével, hanem szellemével is dolgozik a munkás; a szellemi munkások százezrei bocsátják rendelkezésükre a tőkének tehetségüket és mit látunk? Azt, hogy a szellemi proletárok, csak úgy nyomorognak, mint a testi erejükkel dolgozó akár testi, akár szellemi munkás az illető: mind a kettőt egyformán zsákmányolja ki; mint a levétől kifacsart citromot, dobja el mind a kettőt, ha hasznót többé nem húzhat tőlük. Ha a munkás már nem tud dolgozni, ha munkaerejét már feláldozta a tőkének mi történik akkor vele? Nos, a mór megtette kötelességét, a mór mehet, vagyis jobban mondva: a mórnak mennie kell.**)

Mi egyéb a munkás továbbá mint egy kerék abban a nagy gépben, mely a tőke szolgálatában áll. Már pedig e nagy gépnek minden kereke, minden része elkopik.

És ekkor? . . . Hja kedves munkástársam, miért voltál oly tékozló, midőn még munkád volt; midőn még „jó“ kereseted volt? Ha takarékos lettél volna, és ha pénzedet a miért kenyeret és krumplit vettél, megtakarítottad volna, akkor öreg korodra lenne egy kis tőkéd, sőt kánikula alkalmával egy pár hétre fürdőre is utazhatnál. Mily szükséged volna egészséged helyreállítása végett pár hetet falun tölteni. A már különben is tönkre tett tüdődbe legalább pár hétig egészséges és tiszta levegőt szívhatsz, legalább egyszer tisztességesen kinyugodhatnál magad. Hát az éltető napsugár, a madárdal, a virágillat, a szép zöld erdő és mező csak mások számára léteznek? Avagy, te csak azért élsz, hogy dolgozzál?

Lásd, a nagy urak, kik semmit sem dolgoznak, fürdőznek és faluznak. Ezeknek pedig az egészségük nincs annyira megromlva, mint a tiéd, vagy ha mégis meg van rongálva az egészségük, ezt nem a munkában, hanem a kicsapongásban, a lumpolásban tették tönkre. Hát nem-e inkább úgy volna helyesebb és

*) Ujkori.

**) A „Fiaszkó“ cz. szindarabban van egy jelenet, hol azt mondják egy szerecsennek (mórnak): A mór megtette kötelességét a mór mehet! Innen a példaszó.

igazságosabb, ha te fürdőznél és faloznál proletár? Hja, de hát te nem vagy takarékos, nem tudsz takarékoskodni; elvered a keresetedet. Figyeld meg csak a gyárost és a vállalkozót, hogyan számol, spekulál, a lehető és lehetetlent pontosan megméri, hogy hasznot huzzon belőlük. Nem-e veszed észre proletár, ha te is vállalkozó lehetnél, te is hasonló jómódba juthatnál?!

Ah, mily egészségtelen, mily mérges a gyár levegője — és mily egészséges a levegő falun és a fürdőben! Menj csak, proletár, Bártfára, Lublóra, Karlsbadba, vagy Olaszország fürdőhelyeire és ott fogod látni mindazokat, a kik a te munkádból megtakarítottak annyit, hogy most arczuk verejtékével eszik napi kenyereket.

Igen, légy takarékos és dolgozzál valamivel többet proletár, akkor aztán te sem leszel oly sovány legényke, mint eddig voltál.

Vagy ha pedig sok fölösleges pénzed van, akkor tégy egy kirándulást Monákóba.*) Ott is dolgoznak, még pedig keservesen. Mielőtt játszani kezdenél, figyeld meg csak proletár az ott dolgozókat. Nézd csak azt a fiatal embert ott, ki utolsó darab aranyát dobja oda, az is dolgozott, de nem volt szerencséje. Szemei vérrel vannak befutva, nyughatatlanul jár ide s oda, teste reszket, fogai vaczognak, mintha a hideg lelné, az izzadtság nagy csöppekben hull le homlokáról. És most elvesztette utolsó darab pénzét. Kitántorog — egy dördülés — és a tragédiának vége.

Igy dolgoznak Monákóban!

És vajjon ki az a fiatal ember, kivel te reggel öt órakor, mikor munkába mégysz, találkozol? Ki? Hát ki lenne más, mint egy gyárosnak nagyreményű csemetéje, a ki az éjjeli kávéház egy bizonyos szobájában, mit francziául chambre separeének hívnak, bizonyos barátok és barátnők társaságában, elveri azt a pénzt, amit apja tőled és más tiz, husz társad munkabéréből munkajáradék czímen levon. Még nagyon sok ilyenü „munkásokat“ tudnék előszámlálni, de hát ezeket már te is tudod elképzelni magadnak, proletár. Ezek között és te közted csak az a különbség, hogy míg te azért dolgozol, hogy megélhess, addig amazok azért, hogy élvezzenek.

Ámde mi azt akarjuk, hogy mindenki hasznos munkát végezzen. Azt akarjuk, hogy Krisztus mondása. „Aki nem dolgozik, az ne is egyék“, minél hamarább beteljesedjék, mert csak egy olyan társadalmi rend állhat fenn, csak egy olyan világrend felelhet meg hivatásának, a melynek alapját ez az elv képezi.

Egy furfangos tolvaj.

— Angolból. —

A kérdés ez volt: Menjek-e Etel esküvőjére, vagy ne? Már vagy századszor kérdeztem ezt magamtól és most újra kértem itt az utca közepén.

Egyrészt kellemetlen volt reám nézve, hogy az Etel és Hol-

*) Hirhedt játékbarlang.

lovay esküvőjén jelen legyek, mert Hollovayt gyűlöltem és utáltam, másrészt meg úgy gondoltam, hogy ha nem megyek el, Etel még azt találja hinni, hogy féltékeny vagyok. Én és féltékeny! Nem, ez ostobaság! Tehát . . . megyek.

De a templom bizonyára tele lesz emberekkel, aztán meg a ceremónia, Etelnek gratulálni és neki is — nem soha. Tehát . . . nem megyek.

Az ördögbe is! Kellemetlen állapot. Leolvasom a gombjaimról . . . Pfuj, ez buta szokás. Egyszer igen — egyszer nem. Aszerint, ahogy kezdem. Tehát . . . Kihuztam az órámat. Hm, most már könnyű az elhatározás. Most már ha kocsira ülnék is lekésném a ceremóniáról; tehát egészen nyugodtan mehetek kávéházba. Egy kicsit lapozok majd az ujságokban és aztán megyek Sekombesékhez, hogy a fiatal asszonyt üdvözöljem. Igen . . . üdvözöljem. Hiszen szerencsekívánataimba majd egy kis gunyt is vehetek. És Hollovayt . . . hát neki megszoríthatom majd a jobbját, egész barátságosan, mintha például azt mondanám: Gratulálok . . . gratulálok. (de szeretném a nyakadat kitekerni).

Tehát beléptem; azaz a kávéház bejárata felé tartottam, amikor egy igen előkelően öltözött és simára borotvált arcú fiatalember az orrom előtt elhaladt. Ezt a fiatalembert már láttam valahol. Gondolkozni kezdtem. Ugy látszik, hogy ő is gondolkozott. Egy pillanatra megállott; ingadozott, hogy megszólítson-e vagy sem?

— Ki az ördög lehet ez? — kérdeztem magamban, és keresgélni kezdtem ismerőseim hosszú sorai között. De persze hiába! Milyen rossz is az, hogy ilyen gyenge emlékező tehetségem van.

Öt perc múlva olvastam a kávéház egyik asztala mellett állva.

Ekkor valaki lapkeresésközben könyökével meglökött.

— Oh, pardon uram! — szölt ő.

Felpillantottam és kit láttam? Ugyanaz a fiatalember volt.

— Ön az?

Nevetve intettem fejemmel.

— Igen, csakugyan én vagyok.

— Mit keres most ön itten? kérdi — biztosra vettem, hogy ön a miss Sekombes esküvőjén van.

— Igen, el is akartam menni. Sőt el is fogok menni. Csak a templomi ceremóniákat akartam elkerülni.

— Akárcsak én, válaszolt az ismeretlen. — Tehát, ha úgy tetszik, együtt mehetünk nemde?

— Minden bizonnyal — mondtam és nagyon örültem, hogy társaságom lesz.

— Ez is csak afféle érdek házasság mondá. — Nem értem, hogy mehet valaki egy Hallovayhez . . . Parancsol cigarettát? Ezüst cigarettatárczát nyújtott felém, melyen A. C. monogramm volt.

A. C. . . . A. C. . . .

Életem összes A. C.-jén végigfutottam, de egy ismerősömre se találtam. Ki az ördög lehet ez a fiatal ember?

— Szolgálhatok talán tüzzel is? Ezüst gyufatartóján F. M. monogramm volt. Egész tisztán láttam: F. M.

Igazán különös, A. C. és F. M. Sokért nem adtam volna, ha zsebkendőjét is kihuzta volna. Vajjon azon milyen monogramm van?

F. M. . . . A. C. . . ? Az ördög vigyen el engem, ha tudtam, ki ez az ember, akit olyan jól ismertem.

— Persze, hogy itt szó sem lehet szerelemről, folytattam az előbbi témát. — Egy Hollovay!! — De nagy feltűnést kelt a házasság. Egész New-York jelen lesz. Azt mondják, hogy mesés ajándékokat kaptak . . . De önt már rég nem láttam . . . Ön még mindig . . .

— Igen, még mindig ugyanaz, felelt nevetve. — De fogadjunk, hogy ön nem is ismer rám. Ez igazán nevetséges. De ember, ember, hol az ön emlékezete!! . . Most azért sem mondom meg büntetésből, hogy ki vagyok . . . Csak találgasson, amíg rám talál, szólts és olyan jóízűen nevetett, hogy az ember már csak azért is bele tudott volna szeretni.

— Nos, vallja be, hogy halvány sejtelve sincs róla, hogy ki vagyok!

— Be kell vallanom, hogy igaza van.

— Nagyszerű! nagyszerű! nevetett újra.

— Na de most itt az ideje, hogy Sekombesékhez siessünk. Talán utközben majd kitalálja, kivel megy!

De akármilyen legyek, ha csak egy mákszemnyivel is jobban emlékszem rá, hogy kicsoda. Ő pedig egész uton kötekedett velem.

— Nos? kérdé, mikor a lakodalmas házhoz értünk, — még mindig nem?

— Vigye el az ördög! nevettem, — még mindig nem.

Beléptünk.

Etel, aki ezalatt Hollovay Etel és milliomesné lett, az örömtől és még jobban a gyémántoktól ragyogva állott előttünk és fogadta a jelenlevők üdvözleteit, közöttük az enyémet is. Ismeretlen barátom is üdvözölte, miközben szívélyesen szorongatta kezét. Hop! megragadtam az alkalmat.

— Mondja kérem, Etel, — pardon — nagyságos asszonyom, ki ez a fiatalember?

— Az . . . ? reá nézett. — Még sohasem láttam. Valószínűleg az uramnak jó barátja. — Azután egy hölgyhöz fordult: Ah, mistress Edwardes, önnek még köszönettel tartozom . . . — Engem pedig a faképnél hagyott.

Ismeretlenemmel a buffetben találkoztam újra. Kedélyesen ivott velem egy pohár bort.

— Nos, nézzük meg az ajándékokat. Legalább meglátjuk, hogy az enyém jól van-e elhelyezve.

— Ah! kiáltottam egy hirtelen eszmétől megragadva — mit ajándékozott ön?

— Csekélység az egész. Ezüst teakészlet.

— Majd utána nézünk, gondoltam magamban. Rajta kell lenni a névjegyének. Biztosan. Erről majd megtudom, kicsoda.
De ő, mintha elleste volna gondolatomat.

— Ne örvendezzen előre, szólt, -- nincs rajta.

Beléptünk a terembe, ahol az ajándékok voltak kiállítva. Első tekintetem a tea-készletekre esett. Csakhogy — legkevesebb 29 darab volt ebből a fajtából. Még én is majd csak hogy nem szintén ilyen akartam küldeni.

Az én barátom ezalatt az ajándékokat szemlélte.

— Látja ezt a remek gyémánt fülbevalót? kérdé. — Hja, Hammerstein teheti. Hát ezt a szép gyöngysort? Ki adhatta volna más mint mistress Newcombe? Ők tehetik, mikérdé s nevetni kezdett.

— Ah, szóltam én — mindez nem érdekel. És tovább mentem.

Tíz percczel később — mikor ismét a buffet előtt állottam, hogy rossz hangulatomat egy kis borral leöntsem — valaki a vállamra ütött. Ő volt az.

— Jöjjön kérem egy pillanatra! — szólt és különösen kacsintott reám.

Csodálkozva és kíváncsian követtem. Nagy ügyességgel keresztül boxirozott a tömegen. Egy kis szoba előtt megállottunk. Beléptünk . . . És ő becsukta az ajtót mögöttünk.

— Nos, kérdeztem — mi legyen ez?

— Mi? Hát az, hogy önt felismertük, kiáltott. — Sekombe tábornokot már értesítettem mindenről. Rögtön itt lesz és meg fog győződni az igazságról.

— Uram! kiáltottam én — megbolondult ön? Kinek tart engemet?

— Annak, ami csakugyan, tolvajnak!

— Engem . . . tolvajnak! — kiáltottam és ráakartam rohanni. Ő kihuzta revolverét.

— Egy lépést se, mert lelövöm!

Ebben a perczen kopogtak.

— Lépjen be! szólt ez az örült és kinyitotta az ajtót, mialatt szeméit le nem vette rólam.

— Nos? — kérdezé.

— Önnek igaza van! szólt hüledezve a tábornok. — A gyöngyök és gyémánt fülbevalók elvesztek. De ki lehet a tolvaj?

— Ki? Ez az! És rám mutatott.

— De uram! kiáltottam és újból rá akartam vetni magamat.

— Ön csalódik, szólt a tábornok. — Welley ur nem képes ilyesmire.

— Nem? szólt ő. — Hát ehhez mit szól? — Mielőtt még észrevettem volna, kifordította kabátom zsebét és egy arany bros, egy ezüst kanál és egy karperecz hullt ki belőle.

— Welley; kiáltott a tábornok. Én pedig megkövülve állottam.

— Én most távozom. De két perc múlva az őrseggel itt leszek! — szólt amaz.

Ekkor hirtelen, mintha pillanatnyi álomból ébredtem volna fel, egyszerre felkiáltottam:

— Fogjátok meg őt! Fogjátok meg! Már tudom, hogy kicsoda! — és utána akartam futni.

De a tábornok vasmarokkal megfogott és rosszul leleplezett megvetéssel szólt:

— Hát ezt a fogást is ösmeri már?

— Uram, kiálték — ha vissza akarja szerezni gyémántjait, fogassa el azt a gazembert!

— Kit, Walter titkosrendőrt? kérde a tábornok gunyosan.

— Ördögöt titkosrendőrt, kiáltottam. — Betörő. Most emlékezem már, hogy hol láttam. Én védelmeztem őt öt hónappal ezelőtt.

Ugy is volt. Az én „ösmerős barátom“ városunk egyik legagyafurtabb gazembere volt. De amit ezen az esküvön elkövetett, valóban lefurfangosabb csinyjei közé tartozik.

Nem gondolják önök?

Magdolna.

(Bruno Galli.)

I.

*Többé nem tudok hinni benned,
Bizalmam véghép elvadult,
Szívem vonaglik, küzdve szenved,
Mindent riasztja az a múlt.*

*Ha szemeid talán lehetnék:
A történet nem hazudik,
A Lajoski hőzt sem lehetnék,
Legfőbb tan a huszadik.*

II.

*Multadban nagyon sok — öröm van,
Bocsánat arra nincs elég,
Vázak kísértenek nyomokban,
Hítknek te vetted életét.*

*Elaljasodtam érted,
Megvetem magamat.
Távozz, silány kísértet,
Őt érintsd ajkamat!*

*Fényes korona, örökölt vár,
Szép tartomány vagy, angyalom,
De nagyon sok csárt üdvözölt már
És mennyei bizodalom.*

*Őt mérgezz csalfa mézzel,
Beldoggá nem tehetsz,
Emlékemből enyész el:
Te mindenkit szeretsz!*

Zempléni Árpád.

Az anya keserve.

— Képünkhöz. —

Meggyőződésért harezolt az ifju. Hirdetett egy hitet, a melyt a nagy többség károsnak, rossznak, önző érdeke ellen levőnek tartott. Ellene törtek a hatalom emberei. Pribékjeikkel üldöztették és végezetül halálra íteltették.

A legkinosabb halál lett osztályrésze: a keresztrefeszítés. Mindenki elhagyta. Holtteste körül sötét varjuk kárognak és

lesik az alkalmas pillanatot, a melyben hozzáfoghassanak a hullalakovához.

A halott mellett virrasztó édes anyja az, aki a falánk csapa-

tot távoltartja. Az édes anyja, a kinek lelke sötétebb a bánattól, mint a varjúk fekete csapata.

Mester esetműve ez a kép. Végigomlik rajta a borongó mély bánát, és az enyészet félelmetes lehelete.

Én lopok, te lopsz, ő lop.

— Irta: **Abet Ádám.** (New-York.) Folytatás. —

A tolvajok bizonytalanára teszik vagyonunkat s közvetve megélhetésünket. A bizonytalan megélhetés idegessé tesz s így kétszeres átkot okoznak, mert míg egyrészt megrövidítik földi pályánkat, másrészt e rövidített életet megkeserítik az idegesség által okozott czivódások és betegségek.

De még ezzel koránt sincs kimerítve a tolvajlás okozta baj... Ha egy esztendeig folyton beszélnek, még akkor sem tudnám felsorolni mindazon szívfájdalmat s lelki gyötrelmet, mely közvetve vagy közvetlen a tolvajság következménye. De azt hiszem elegendő okot hoztam fel arra nézve, hogy a nagyméltóságú törvényszék a társadalmat megmentő szigorúsággal járjon el.

Uraim! Csak még néhány szavam van önökhöz. Esedezem, ne méltóztassanak a hamis és kárhuzatos ugynevezett humanismus sugallatainak szeretetteljes sziveiket kitárni. A vádlottra nemcsak a lopás, de egyszersmind a gyilkosság büne is rá lett bizonyítva, méltóztassanak tehát a 99999-ik törvénycikk 70656-ik szakasza, valamint 988766-ik törvénycikk 44-ik szakasza értelmében ítéletet hozni, valamint a súlyosító körülmények tekintetbe vételével az ügyvédi kamara által kérvényezett s illetékes hatóság által valószínűleg helybenhagyandó rendszabályt a maga teljességében alkalmazni.

A karzatról éljen zugott alá, a padsorokból tapsvihar hangzott fel... Agyamban bámulat és kétségbeesés küzdöttek... Megint körülnéztem, szívem dobbanása elállt, hogy pár pillanat múlva annál vadabban kalapáljon. A jobboldali karzaton megpillantottam őt, Emmácskát! Tüzes szemei mint két kérdőjel tekintének reám, a melyek forrongó érzelmeim még jobban felkavarták. Nehány másodperczig bizonytalanosság és határozatlanság áldozata voltam, de csakhamar jött a segély. Egy ötlet cikizzott keresztül agyamon s felhevült érzelmeim hullámozása mint egy varázsütésre lecsillapult.

Homlokom redői elsimultak s mialatt az elnök rövid beszéd kíséretében a védelemnek adta át a szót, nyugodt arczkifejezésem s az ajkaimra települő mosoly ő nagyságának bámuló tekintetét vontá reám.

Valami hórihorgas, görnyedt hátu, parókás ember kezdé torkát köszörülni, de kikértem magamnak a hivatlan prókátorkodást. Tudok én megfelelni magamért — szóltam — s rövid tanácskozás után, mely egy fülkében történt, az elnök így szól hozzám:

— Vádlott! A törvényszék a humanizmusnál fogva helyt ad kérésének, a mennyiben megengedi önnek a védői tisztség betöltését, de figyelmeztetem, hogy a tolvajlás cselekménye önre be van bizonyítva, úgy, hogy az isten se moshatja le, tehát ne tessék drága időnket meddő mentegetődzéssel elpocsékolni, legyen őszinte, bűnbánó s a törvényszék belátással lesz ön iránt... Vádlott szólhat:

Felnéztem Emmára, mint egy buzgó katolikus a Máriát ábrázoló képre, hogy erőt merítsek tervem végrehajtásához, ő is mosolygott! Tehát sejti célomat, gondolám, félreértéstől nem kell tartanom. Eljen! ujjongott bennem a biztos győzelem tudata; aztán fejemet billentve, egy lépést tettem előre s beszélni kezdtem:

— Tekintetes törvényszék! Ártatlanságomat hangoztatni, egy reám bizonyítottnak tekintett büncselekmény vádjával szemben, persze hiába való fáradság volna; nem is fogom drága idejüket azzal igénybe venni, de igenis, képes vagyok az enyhítő körülmények egész sorozatát felhozni, a melyek — meg vagyok győződve — teljesen indokolják felmentésemet, sőt még ennél többet is!

Uraim, mindenek előtt kijelentem, hogy a cselekmény, melyet nekem bűnül rónak fel, tulajdonképpen nem bűn, hanem erény! (Általános bámulás és fülhegyezés.) Az erényt pedig nem akadályozni, hanem istápolni és jutalmazni kell. (Taps.) Semmi sem könnyebb, mint bebizonyítani, hogy társadalmi fennállásunk biztosítékát épen s mondhatnám kizárólagosan a tolvajok önfeláldozó csoportjában találjuk. (Derűtség.) Oh, uraim! Nekem nem szándékom üres derűtséget keltő frázisokkal magamat és társaimat kívágni. Állításaimat tényekből fogom meríteni. . . Minden állításom megdönthetetlen sziklahegy, rajta napvilágtiszta érveim pánczélasak. (Halljuk! Halljuk!)

Vajjon nem tartozik-e leróhatlan halával bölcseseinknek az emberiség? (Egy hang a karzatról: Igen!) Igen, de bölcseseink létezését kinek köszönhetjük? (Néma csend) Nos, uraim „Vorsicht ist die Mutter der Weisheit“ tartja egy általánosan helyesnek ismert német közmondás. És . . . igenis az elővigyázat erényét senkisé megfejleszti oly nagy mérvben, oly sikeresen, mint éppen a tolvajok! (Derűtség és taps.) Épen a tolvajlás az, a mely az embereket önmagukra és tulajdonukra ügyelni készíti; ily módon fejlesztve az önsegély tudatát. Oh, ha ez nem volna, természeti elemek romboló ereje regen kipusztítja vala gyönyörű fajunkat. (Mozgás.)

Kinek köszönhető a soha meg nem álmódott, de korunkban általános éleselműség? Egy nemzet bölcsessége törvényeiben nyer kifejezést. A törvények legeslegnagyobb része tolvajlásra — tágas értelemben véve a szót — szabvák. A tolvajlás különféle nemei szülték a jogtudományt, már pedig semmisé alkalmas az elmét élesíteni, mint éppen a jogtudomány. Tessék csak elképzelni, mennyi elme, mily alapos tudás, mily sokoldalú ismeret szükséges a milliárd és milliárd paragrafusok alkotására, valamint ezek összebonyolódott és szövevényes kibontására, az egymásnak ellentmondó törvényezikkek eligazítására s a paragrafusok tetszésszerű alkalmazására! Valóban az éleselműség a tolvajlásnak köszönhető, a találékonyosság pedig az éleselműségnek s most kérdem, kinek köszönhető a haladás? (Susogás és fejbólintgatás.) Haladás! Mily magasztos, mily isteni színvonalra emelkedett az emberiség. . . Utezák oldalán paloták diszelegnek, felhőkbe nyúló tornyokon csillogva játszik a napsugár; vonatok robogva vágatnak keresztül hegyen és völgyön; zörögve, lármázva, füstölve hirdetik a gyári

telepek nemünk fenségét; hangnál gyorsabban repül a gondolat drótból sodrott szárnyakon és mind e nagyszerűség a tolvajlásnak köszönhető!

Elloptuk a természettől évezredekken át elzárt titkait s a legügyesebb, a legtiszteltebb, a leghasznosabb emberek azok, a kik e lopott tárgyak birtokában voltak és vannak.

Hol van az az ember, a ki egymaga teremtett volna sok négyszögmérföldnyi földet, vagy bányákat, vasutakat, vagy palotákat? És ki meri mondani, hdgy a föld, bányák, vasutak és paloták tulajdonosai vétkesek? Lehetne-e csak egy napig is náluk nélkül egy országnak fenállani? Nem! hiszen épen ők tartják fenn a társadalmat, ők szolgáltatják az intelligenciát, ők adnak testet az igének: náluk nélkül egy év alatt elpusztulna az emberiség! ők tartják fenn a rendet, náluk nélkül az emberek reggelire kenyelfutást rendeznének, ebédkor tótágast állanának s egymást falnák fel vacsorára.

Ostoba érzékenykedés, bolond álmokba merülhet, szemtelen irigység követ hajíthat reájuk, ál-okoskodás viheti gyalázatos harczát ellenük, de én kijelentem, hogy a föld, a bányák, a gyárak, a vasutak s paloták urai a legjobb, a legdicsebb emberek; vállakon nyugszik a civilizáció, a művelt világ alapját, oszlopát s koronáját képezik ők.

Örült, bolond, irigy, vad, ábrándozó világfelforgatók le akarják rombolni a gyönyörű épületet, de hiába fáradsanak. Az ipar és kereskedelem vezérei *érdemeik* után lettek kiváltságosak, az igazságszótók és az erény örei ők! (Fülsiketítő tapsvihár.)

A tolvajlás érdem s nem véték. A mily igaz az, hogy van egy élő Isten felettünk, olyan igaz az is, hogy mindenki érdem szerint lesz díjazva e földön. Kik meglopták a bankokat, a kik loptak nemzettől országokat s megrabolták a népeket jogaiktól, mint félistenek lépkednek közöttünk. Gyümölcseről ismerjétek a fát s eredményéről a tolvajlást. (Zugás.)

Hahaha! Mi a becsületesség? Sikasztásnak, csalásnak, lopásnak az ellenkezője; ha ezek nem volnának, nem létezne becsületesség, mert nem tudnók, hogy az!

A megbízható embert csak azért díjazzák néha jobban, mert tudják, hogy vannak tolvajok is s ha nem volnának, a megbízható embernek sem volna semmilyen előnye, semmilyen kitüntetése s nem volna e réven jobb fizetése. Ime, a becsületesség maga is csak a tolvajlásnak köszönheti ugy létezését, mint a tiszteletet, melyben részesül.

Ha nem volnának tolvajok, az erkölcsi oktatások 99 százaléka fölösleges volna. A vallásnak hivatása az embereket erkölcsösekké tenni s ha megszűnt hivatása, megszűnt a vallás maga is! Már pedig uraim, vallásnak lenni kell (Taps), vallás nélkül az emberiség nem élhet és nem nyilvánvaló-e, hogy a vallások is csak a tolvajok kegyelméből létezhetnek.

(Folytatása következik.)

Nemzetgazdasági igazságok. Nevezetesebb találmányok.

— Időszámításunktól a XV. század végeig. —

— Közli: **Argus.** —

E korszak elején a *szappan* feltalálásával találkozunk. Legelőször a germánok kezdték gyártani. E szappan bökkhamu és kecskefagyuból állott, az elelmes gallusok még meszet is vegyítettek belé.

A *fűrészmalmok* már a IV. században léteztek: nemcsak fatuskók, hanem kövek fűrészelésére is használták azokat.

A *templomharangok*, a papok hatalmának növekedése s a keresztény községek szaporodása következtében csakhamar divatba jöttek. A harangok használata előtt a hívőket külön futárok által hívták egybe. A krónikások azt állítják, hogy a templomharangokat legelőször Anicius Paulinus, nolai püspök vette használatba. Sabinián pápa (604-ben) a harangok használatát még mindinkább terjesztette s minthogy abban az időben hat imaóra volt és ezeket a harangok által adták tudtul, ez utóbbiak az órák helyét is pótolták.

A *nyergek* már a VII. és VIII. században általánosan ismeretesek voltak; feltalálásának idejét a IV. század közepe tájára teszik, a mit Theodosius császárnak egy 385-ben kiadott rendelete is bizonyít.

A *sörrel* szintén már a IV. században találkozunk. Ez a folyadék akkor is egyik legkedvencezbb italát képezte a germánoknak; a szlávok ellenben a méhsörrel életek.

A *sakkjátékot*, ezt a világszerte ismeretes és használt kellemes szórakozást nyújtó játékot, Eben Dahor indus pap találta fel az V. században. Ehhez a játékhoz hasonlót azonban már a régi egyiptusiak is ismertek, amit falfestményeik is bizonyítanak.

Ugyanezen időbe esik az *irótoll* feltaláltatása. Theodorich keleti góth király a nevet plehlemezbe vágatta, ezt aztán a papírra tette s a hézagot tollával bemázolta. Ez aztán valóban királyi aláírás volt!

A *hajómalmokat* állítólag Belisar találta volna fel. A góthok; midőn 536-ban Rómát ostromolták, a világváros felé való előrenyomulásuk alkalmából számos ilyen malommal talákoztak utjokban, a melyek vigan örölte a gabonát.

Üvegtáblás ablakok csak a VI. században kezdtek divatba jönni; annak a templomnak, melyet Childebert frank király a VI. század elején Párisban építtetett, üvegtáblás ablakai voltak.

A *bélyegpapir* első nyomaira már Justinia császár alatt akadunk, a ki az okirat hitelességének „a kedvéért külön jegygyel“ ellátott papírnak a használatát rendelte el; a *bélyegadót*, melyet nálunk köznapiasan „stempli“-nek neveznek s mely manapság oly jelentékeny jövedelmet hajt az államnak és a szegényebb osztályra átok gyanánt nehezedik, a hollandi rendek 1624-ben hozott határozatanak „köszönhetjük“.

A *kengyelvasról* már Mauritius császárnak egy, a VI. században irt hadtudományi munkájában tétetik említés; a VII. század elején azonban már általánosan használatban voltak azok;

A *görögtűzet* az arabok használták legelőször, még pedig Konstantinápoly ostrománál.

A *szélrózsa* szintén ez időtájban találtatott fel.

A *gyapotpapirt* a VIII. és IX. században legelőször kezdték gyártani. A *betűs számvetés* (Algebra.) Gebra nevű arabtól származik.

A *patkóról* a X. és XII. századbeli görög írók gyakran tesznek említést.

A XI. század találmányai: a *suly-* és *kerékórák*, továbbá az *üvegfestészet*. Ez utóbbi művészet a XIV. században feltalált *zománcfestészet* által bámulatra méltó módon tökéletesbítették és a XV. és XVI. században érte el virágzásának a tetőpontját, végre a XVII. században München, Nürnberg, Róma, Páris és Brüsszelben ismét felébresztették.

Az *üvegekőszőrülés* a XII. században lőn ismeretes; egy Alhazem nevű arab a XIII. században már szemüveget („pápaszem”) is használt az emberek azonban tudományos elvek szerint készített szemüvegekkel csak a XVIII. században bírtak, mióta Newton, a halhatatlan feltaláló, a világosság körülöttet buvár-latait és eredményeit a nyilvánosságra hozta.

A *galambpósta*, mely az 1870-ik francia-poros háboruban, Páris ostroma alkalmából, az ostromlottaknak nagy szolgálatokat tett leginkább a keleten divatozott; egyik legnagyobb kedvelője Nureddin Mahmud szultán volt, aki 1174-ben halt meg. Egyiptomban állítólag még 1450-ben létezett a galambpósta.

A *czukorgyártás*, melylyel már a VIII. és XII. században találkozunk 1270-ben a czukorfinomítás által tökéletesbült. A czukorgyártás ma már Magyarországon is virágzásnak indult, de dacára ennek a czukorgyári munkások a túlerőltetett munka mellett a legczudarabb fizetésben részesülnek.

Váltólevelek a XIII. század első felében fordulnak elő; 1246-ban IV. Szentpápa annak a császárnak, a kit ő II. Frigyes ellenében gyámolított készpénz helyett, Frankfurtban behajtandó váltólevelet adott.

Ha a rómaiak és görögök hadszekereitől és „carrucae“ nevű tökéletlen járműveitől eltekintünk, a mostani hintók első kezdeményezőire Franciaországban Szép Lajos korában akadunk; ez a király különben 1294-ben a polgárnőknek a hintók használatát megtiltotta. A szijon függő üléssel és rugóval ellátott hintó több krónikás egybehangzó állítása szerint magyar találmány. László király követje Máriának VII. Károly francia király nejeének pompás hintót küldött ajándékba, melynek kellemes hintázása „még a francziákat is bámulatba ejtette“.

A *kártyát* keleti találmánynak tartják; Olaszországban 1299-ben vitték be, Spanyolországban 1387-bee a kártyajáték eltiltatott.

A *lőport* 1290—1320 közt Schwarcz Berthold szerzetes találta fel. A *kémény* olasz találmány és sajátságos, hogy a legtöbb kéményseprő-munkás még nem is igen régen olasz nemzetiségű volt. A kémények Páduában már a XIV. század elején divatoztak.

A *lennapirt* 1308-ban Németországban, 1311-ben Franciaországban kezdték gyártani. A legelső papirosmalmot Magyarországon — Prág szerint — 1613-ban állították fel Tepliczen, Lőcse mellett.

A *sodronyhuzás* feltalálásának az ideje szintén a XIV. századba esik.

A *gombostűt* először Flórenczben gyártották; Angliában VIII. Henrik (1543) egy rendeletében tükörről tesz említést; későbbben a *varró-* és még későbbben a *kötőtű* találtatott fel.

A *tűzifegyver* a XIV. század találmánya; az arabok 1331-ben, Alicante előtt ágyu-alaku hajító-lőszert használtak és az augsburgiak 1372-ben bajor Lajos ellen már öntött ágyukkal védelmezték a várost.

Szellemszikrák.

* Adjatok pénzt, de ne kölcsönözzetek; az adás hálátlanokat szül, a kölcsönzés ellenségeket.

* A pénz pénz. bármilyen kezek forgassák is azt. Ez az egyetlen hatalom, mely soha vita tárgyát nem képezi. Vitatkozhatni az erényről, a bátorságról, szépségről, a pénzről soha. Nincs civilizált teremtmény, a ki hatalmát el ne ismerné a pénznek, amely nélkül védő födele nem volna, sem ágya, a melyben megpihen, sem betevő falatja, a mely táplálja. Szomorú, hogy így van.

* A világ úgy néz bennünket, mint a komédiásokat: nem törődik érzelmeinkkel, csak néz bennünket s megítéli, jól játszuk-e a szerepünket.

* A legnagyobb erény valakit elismerni, aki minket nem ismer el.

* Az embernek lehet két szenvedélye, de csak egy szerelme.

* A komoly politikus negyven éves korában annyira megveti az embereket, hogy nem marad számára más választás, mint vagy föbe lőni magát, vagy kihasználni őket.

* Egy nagyon lusta barátom mondása: Mire való valamit tanulni az életben, hisz a halálunk után úgy is mindent megtudunk.

* A legfélelmetesebb erkölcsbirák az irigyek.

* Az öregek szeretnek jó tanácsokat adni, kárpótlásul azért, hogy nem szolgálhatnak többé rossz példával.

* Bestiák vagyunk mindnyájan; csak attól függ, hogy kinek milyen csikos a bőre. A kinek különösen szép tarka bőre van, azt személyiségnek nevezzük.

Világkrónika.

— Vasuti szerencsétlenség. Varsóban egy vegyesvonat összeütközött az Iluschisch állomásról jövő személyvonattal. A fékező és gépész a kerekek alatt lelték halálukat, tizenegyen életüket vesztették és huszonketten súlyosan sebesültek meg.

— Orkán (Szélvész). Az esztendei postagözössel Londonba érkezett utasok és a hajó személyzete iszonyu orkán hírére hozza, amely a La-Manche csatornát veszedelmesen fölkorbácsolta.

— Hegycsuszamlás. A csehországi Plass vasuti állomás környékén hegycsuszamlás történt. A legördült kövek, sziklák a vasuti közlekedés menetét megakasztották és az utasokat csak átszállással lehetett továbbítani.

— Tengeri katasztrófa. Cardiffban a La-Baronére nevű gőzöst az egyik vitorla fenéke furta. A sülyedő gőzösről hét mentőcsónakot bocsátottak vízre, de ezek közül csak az egyik jutott révbe.

— Meggyilkolt falusi bíró. Anno Pétert, belsi bírót a nyílt utcán egy elvetemedett suhancz megtámadta és szívébe kést döfött. A szerencsétlen bíró rögtön kilehelte lelkét.

— A rabló halála. A görög születésű Balliot, ki Athén réme volt, vadászaton agyonlőtte egyik jóbarátja, aki ezért lúszárjövédelmet kapott.

— Felfüggesztett főkönyvelő. Fekete Andort, jászberényi főkönyvelőt különböző visszaélések miatt felfüggesztették állásától. A vizsgálat folyamatban van.

— Nagy tűz. Sósujfalun nagy tűz pusztított. Hatvan ház porrá égett. Egy asszony égési sebeibe belehalt.

— Fia tal öngyilkosok. Szegeden egy alig 16 esztendő ifju felakasztotta magát, hasonló koru barátjával együtt. Önként váltak meg az élettől.

— Vihar. Angliában a közelmúlt napokban irtózatoss vihar tartotta állandó rettegésben a lakosságot. A kár óriási.

— Árviz Londonban és környékén az árviz sok családot jutatót koldusbotra. A vasuti sinek víz alatt vannak. Az egyik kaszárnyát a folyton növekvő ár magával ragadta.

— Égő hajó. Castelsardo közelében égő hajót láttak a partról, melyet nem lehetett már megmenteni, mivel a rakomány elhamvadt és a hajó egyre sülyedt. A kikötőben veszteglő hajókon is nagy pusztítást vitt véghez a vihar.

— Hajótörés. A francia „Hasparen“ nevű hajó Sanct-Malonál hajótörést szenvedett. Nehány matróz életét vesztette.

— Vasuti katasztrófa. Berlinben egy tehervonat a nyílt pályán rendes sebességgel haladó személyvonatnak rohant. Tizenheten megsérültek.

— Statárium. Prágában csunya zavargások vannak. E miatt kihirdették a statáriumot.

— Zivatar. Belgiumban, de különösen Brüsszelben óriási zivatar pusztított. A nagy és állandó esőzéstől sok ház bedőlt.

Szerkesztői üzenetek.

A pécsiek figyelmébe. Van az önök városában egy rémregény terjesztő gyár. Fränkl a czég neve, annak a zsoldjában egy *Krausz Benő* nevű ügynök működik. Ez az ember vállalkozott arra, hogy a Népolvasótárt terjeszteni fogja. Hittünk neki és nagy áldozatokkal rendelkezésére adtunk sok száz füzetet. Ez az ember *visszaélt bizalmunkkal*, hetekig magánál tartotta a füzeteket és szerződés ellenére ellene dolgozott. Azt az embert erre a csuf eljárásra *bizonyára felbérelték* azok, a kiknek érdeke ellen van, ha a népet felvilágosítják és nevelik. *Jegyezzék ezt meg maguknak a pécsi munkások* és ha rémregényeivel ajtójukon kopogtat, bánjanak el vele érdeme szerint. Egyébként is *terjeszszék* a pécsi nép körében a rémregények iránt való utálatot. Mert tudják meg, hogy a budapesti rémregény-gyártók, mint *Székely, Rubinstein, a kik házakat építettek maguknak a népbutításból, kincses bányának* mondják Pécssett. *Ezer számra vásárolják ott rémregényeiket.* Küzdjenek önök pécsiek az ellen a szennyes irodalom ellen. Dobják ki az ablakon az utca sarába, ha kezükbe akad „*A tizenhárom aradi vértanu*“, a „*Szegény varróleány*“, „*Istennél a kegyelem*“, „*Zsobri Jóska élete és kalandjai*“ stb. című hitvány szennyregényeknek valamelyik füzete. Terjeszszék minden erővel a rémregények iránt való ellenszenvet és különös figyelemmel legyenek a Fränkl-féle rémregény gsett házban működő, *Krausz Benő-fajta* egyének iránt. Fel tehát a küzdelemre a rémregények ellen és mindenütt ajánlják helyettük a munkálgató nép lapját a „Népolvasótárt.“

M. János, Budapest. Az ügynök nem volt nálunk. Azok a rémregény terjesztők félnek tőlünk, mint a tüztől. Nem megy a fejükbe, hogy a népnek becsületes irodalmat is lehet adni. Ha alkalmatlankodnak, dobja ki őket, hozzá vannak azok ahhoz szokva. Ezt ajánljuk mindenkinek, a kinek ajtaján, aljas, népbutító rémregényeikkel kopogtatnak.

O. Miklós, Budapest. Van benne gondolat és ha prózában írta volna feldolgozva ezt a gondolatot: élvezhető lett volna. De így versben hiányzik belőle a technikai készség és ezért nem üti meg a mértéket, mert hiába a verscsinálás is mesterség, a melyhez nemcsak érzés, hanem gyakorlat is kell. Üdvözet.

A. Sándor, Nagy-Károly. A jutalomképet újvra megkapja.

A. B., Orsova. Elintéztük. Nem lehet mást helyette találni?

J. János, Győr. A címváltozást tudomással vettük. Bárha nincs miért, hiszen — elég szomorú — nem járatták. Hampel nem fizetett elő.

K. István, Makó. Előfizetése február 15-ig rendben van.

K. József, Debreczen. A jutalomképet előre fizetés mellett küldjük. Szubjectív: Egyéni, személyes stb. Objectív: Elfogulatlan. Aktuális: Napirenden levő.

W. Buda. A czimeket köszönjük. A 80 krajczárt a bebörtönzötteknek adjuk.

F. Ferencz, Csongrád. Rendben van. Tévedés volt. Üdvözet.

S. Demeter, Szentes. Aranyakat nem osztogathatunk. Elégedjék meg a szellem kincseivel.

Vers talány!

Irta: Schnadenberger Ferencz.

Négy betüből állok,
Egy évben tizenkétszer vagyok,
Örül annak a hivatalnok,
Mert fizetést akkor kap.

Következő három betüm,
Ludnak belsejéről szól,
Ha onan kiveszik,
Akkor sülve az asztalra viszik.

Most végül még két betüm,
Ha szépen a fentihez teszed,
Látod: majd nem sokára.
Itt lesz az a nagy ünnep.

A helyesen megfejtők közt első jutalom gyanánt egy röpiratot, második jutalom gyanánt egy tanulmányt sorsolunk ki.

A megfejtést, valamint a helyesen megfejtők névsorát a „Népolvasótár“ 35. számában hozzuk. Megfejtési határidő december 20-a.

A „Népolvasótár“ 31. számában közölt verstalány megfejtése:

Szombathely, Sajtóhiba.

Az első jutalmat, egy érdekes regényt, nyerte: Weisz Jenő Sárbogárd. A második jutalmat egy tanulságos röpiratot, nyerte: Dömén Ákos Rákosfalva.

Helyesen megfejtették még a következők:

Budapestről: Dávid István, Petra József, Weisz Jenő (Sárbogárd), Dömén Ákos (Rákosfalva). Egető Ferencz, Nagy Mihály (H.-M.-Vásárhey).